

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความพสกนธ์ของประชาชนโดยรวม”

ข่าวที่ ๑๕/๒๕๖๗

วันพุธที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญประชุมปรึกษาคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งฉบับ โดยเฉพาะบทบัญญัติในมาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๖๗)

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวิชา เป้าพิมพ์า ที่ ๑ และนางสาวอานาวงศ์สิงห์ ที่ ๒) ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๑๕๗๑/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งฉบับ โดยเฉพาะบทบัญญัติในมาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ออกเช็คให้ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ในความผิดซึ่งไม่ใช่ความผิดร้ายแรง เป็นความผิดเล็กน้อยและยอมความได้ อีกทั้งยังมีลักษณะเป็นความผิดทางแพ่งซึ่งมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนว่าด้วยตัวเงินใช้บังคับอยู่แล้ว ไม่สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เป็นการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ขัดต่อหลักนิติธรรมเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล และไม่มีเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพแก่บุคคลทั่วไป

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า เนื้อหาคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองเป็นกรณีโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ เฉพาะในส่วนโทษทางอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จะใช้บังคับแก่คดี เมื่อจำเลยทั้งสองโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเฉพาะประเด็นที่ขอให้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ เฉพาะในส่วนโทษทางอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ และเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเพื่อมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกล (เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๗)

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) โดยนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อว่าพรรคก้าวไกล (ผู้ถูกร้อง) มีพฤติการณ์กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเข้าลักษณะกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นเหตุแห่งการยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลผู้เป็นคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง และห้ามมิให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของผู้ถูกร้อง ฉบับลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ ขอขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ครั้งที่สอง ออกไปอีก ๓๐ วัน นับถัดจากวันครบกำหนดขยายระยะเวลาครั้งแรกแล้ว จึงมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีก ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ซึ่งจะครบกำหนดยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ส่วนคำร้องของนายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ อดีตสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง ฉบับลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ยื่นคำร้องมิใช่คู่กรณีหรือเป็นผู้เกี่ยวข้องในคดี จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้อง

(๓) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๖๖)

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นางจิตติมา รัตนพันธ์) ในคดีหมายเลขดำที่ บ. ๑๐/๒๕๖๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง กำหนดนัดแถลงด้วยวาจา ปรีกษาหารือ และลงมติในวันพุธที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

(๔) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๓๒/๒๕๖๖)

ศาลฎีกาส่งความเห็นของศาลจังหวัดระนองในคดีอาญาหมายเลขดำที่ คม๓/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ คม๔/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง กำหนดนัดแถลงด้วยวาจา ปรีกษาหรือ และลงมติ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

(๕) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ (๑) และมาตรา ๑๒๖ เฉพาะในส่วนของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๖๗)

ศาลจังหวัดอุดรธานีส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายแสงจันทร์ คำโคตรศูนย์) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ ๑๐๔๔/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ (๑) และมาตรา ๑๒๖ เฉพาะในส่วนของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดโทษยี่สิบปี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำความเห็นและจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานตามที่ศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

(๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๗)

ศาลจังหวัดนครนายกส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๙๒๓/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) ที่บัญญัติให้ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานตามที่ศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

(๗) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ชาติหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๒๗/๒๕๖๖)

ศาลปกครองเพชรบุรีส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นางสาวภานุมาศ โวทวี) ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๖/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ชาติหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญอภิปรายเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมาย และมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง กำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ชาติหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ก่อนการวินิจฉัยคดี เนื่องด้วยนายสุเมธ รอยกุลเจริญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ร่วมเป็นองค์คณะพิจารณาคดี จึงไม่ต้องทำความเข้าใจส่วนตนเป็นหนังสือ และไม่ต้องร่วมทำคำวินิจฉัย องค์คณะตุลาการของศาลรัฐธรรมนูญในคดีนี้จึงประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่า ๗ คน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๒ วรรคสอง

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติโดยเป็นเอกฉันท์ (๘ ต่อ ๐) วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ชาติหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมีมติเป็นเสียงข้างมาก (๗ ต่อ ๑) ให้กำหนดคำบังคับให้คำวินิจฉัยมีผล เมื่อพ้น ๓๖๕ วัน นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาชญากรรมร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘